

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэцогт сумын ОНХС-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/018/НА-СТА-ОНТС

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2025.02.25	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: Munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Алтантуяа Утас: 99061829 Цахим хаяг: Altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: А.Адилзаяа Утас: 80870886 Цахим хаяг: Adilzayaa@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	3
2. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	5
2.1 Зөвлөмж	6
2.2 Албан шаардлага	6
3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	7
4.ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ	7

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	93,124,250.00	286,332,150.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	48,263,350.00	203,443,150.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	48,263,350.00	203,443,150.00
31210	Төгрөг	48,263,350.00	203,443,150.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	48,263,350.00	203,443,150.00
33	АВЛАГА	6,600,000.00	1,600,000.00
33500	Бусад авлага	6,600,000.00	1,600,000.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	6,600,000.00	1,600,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	38,260,900.00	81,289,000.00
36100	Барааны нөөц	38,260,900.00	81,289,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	93,124,250.00	286,332,150.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	93,124,250.00	286,332,150.00
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	93,124,250.00	286,332,150.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	93,124,250.00	286,332,150.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	111,026,925.00	93,124,250.00
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-17,902,675.00	193,207,900.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	93,124,250.00	286,332,150.00

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/			
Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	566,201,400.00	753,368,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	247,246,500.00	370,247,800.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	247,246,500.00	370,247,800.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	247,246,500.00	357,905,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	247,246,500.00	33,105,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	324,800,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	12,342,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	318,954,900.00	383,120,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	318,954,900.00	383,120,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,311,600.00	77,351,800.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	254,643,300.00	305,769,000.00

II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	584,104,075.00	544,511,200.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	584,104,075.00	544,511,200.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	584,104,075.00	544,511,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	584,104,075.00	544,511,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	584,104,075.00	544,511,200.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-17,902,675.00	208,857,400.00
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	15,649,500.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.00	15,649,500.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-17,902,675.00	193,207,900.00

1.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	566,201,400.00	741,026,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	247,246,500.00	357,905,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	247,246,500.00	357,905,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	247,246,500.00	357,905,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	247,246,500.00	33,105,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	324,800,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	318,954,900.00	383,120,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	318,954,900.00	383,120,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,311,600.00	77,351,800.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	254,643,300.00	305,769,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	566,201,400.00	741,026,100.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	594,949,975.00	585,846,300.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	594,949,975.00	585,846,300.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	594,949,975.00	585,846,300.00
220001	Барилга байгууламж	594,949,975.00	585,846,300.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-594,949,975.00	-585,846,300.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-28,748,575.00	155,179,800.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	77,011,925.00	48,263,350.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	48,263,350.00	203,443,150.00

1.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	111,026,925.00	111,026,925.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	111,026,925.00	111,026,925.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	-17,902,675.00	-17,902,675.00
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	93,124,250.00	93,124,250.00
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	93,124,250.00	93,124,250.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	93,124,250.00	93,124,250.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	193,207,900.00	193,207,900.00
20	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	286,332,150.00	286,332,150.00

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	430,993,200.00	261,046,300.00	169,946,900.00	60.6
2	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	430,993,200.00	261,046,300.00	169,946,900.00	60.6
3	Барилга байгууламж	430,993,200.00	261,046,300.00	169,946,900.00	60.6
4	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	430,993,200.00	416,226,100.00	7,872,400.00	97.0
5	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	430,993,200.00	383,120,800.00	47,872,400.00	88.9
6	Орон нутгийн төсвөөс	90,000,000.00	77,351,800.00	12,648,200.00	85.9
7	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	323,993,200.00	305,769,000.00	18,224,200.00	94.4
8	Урьд оны үлдэгдлээс	17,000,000.00		17,000,000.00	0.0
9	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	0.00	33,105,300.00	-33,105,300.00	
10	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	33,105,300.00	-33,105,300.00	
11	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	48,263,350.00	-48,263,350.00	
12	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	203,443,150.00	203,443,150.00	

2. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

.Аудитаар нийт 52,509.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил¹ илэрснээс 3,000 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж, 49,509.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

2.1 Зөвлөмж

2.1.1 Сумын ИТХ-аас ОНХС-ын хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталсан "Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгаа" ажлын хүрээнд иргэн Д.Болдбаатартай Эрдэнэцогт сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагаанд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх" гэрээг 2024.03.11-нд 3,000.0 мянган төгрөгөөр байгуулсан ба гэрээний ажлын даалгавар болон гэрээний биелэлтийн тайланд иргэдэд сургалт зохион байгуулаагүй сумын ЗДТГ-ын албан хаагчид ОНХС-ын нягтлан болон холбогдох төрийн албан хаагчдад сургалт зохион байгуулсан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 86 дугаар тушаалаар баталсан "Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 8 дугаар зүйл 8.9 "ОНХС-ийн хөрөнгөөс санхүүжүүлэх суурь зардлыг тухайн жилийн төсвийн тухай хуулиар батлагдсан төсвийн хэмжээнээс хэтрүүлэхгүй" заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид баталсан төсөл арга хэмжээний нэршил, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг уялдуулан гүйцэтгэх зөвлөмж хүргүүлэв.

2.2 Албан шаардлага

2.2.1 Сумын ИТХ-аас ОНХС-ын хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталсан "04 шугамын шинэчлэл, гэрэлтүүлэг засварын ажил"-ын хүрээнд Ган утас ХХК-тай 2024.09.02-ны өдрийн 03 дугаартай гэрээгээр 19,509,000 төгрөгийн гэрээ байгуулж, гэрээнд заасны дагуу урьдчилгаа 50 хувь болох 10,000,000 төгрөгийг шилжүүлэн гэрэлтүүлгийн ажлыг эхлүүлж нийт ажлын 50 хувийг гүйцэтгэсэн боловч тус ажил гэрээнд заасан хугацаанд дуусаагүй, гэрээг сунгаагүй байна.

Энэ нь Эрдэнэцогт сумын засаг дарга Д.Цэвэгдорж, Ган утас мөнх ХХК-ын хооронд байгуулсан гэрээний 3 дугаар зүйл "гүйцэтгэгч нь тус ажлыг техникийн тодорхойлолт, зураг төсөвт тусгагдсаны дагуу 2024 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдөр хүлээлгэн өгнө" гэснийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Гэрээний хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

2.2.2 Аймгийн ОНХС-аас эрх шилжүүлэн хийгдсэн "Нарны цахилгаан үүсгүүр худалдан авах" ажилд нээлттэй тендер зарласан ба Хашгоёо ХХК шалгарч тус компанитай 2024.12.10-нд 40,000,000 төгрөгийн гэрээ байгуулсан бөгөөд уг ажлыг холбогдох журмын дагуу хүлээн авч, акт үйлдээгүй байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах" журмын 4.10.1.4 "Захиалагч нь худалдан авсан тоног төхөөрөмжийг комисс байгуулах замаар бүрэн бүтэн байдал, чанарын баталгаа, иж бүрдэл зэргийг бүрэн хэмжээгээр шалгаж хүлээж авах бөгөөд хүлээн авах комисс томилсон шийдвэр, комиссын гишүүдийн саналын хуудас, хурлын тэмдэглэл, энэ журмын 9 болон 13 дугаар хавсралтад заасан маягтын дагуу тоног төхөөрөмж хүлээн авсан акт зэргийг үйлдэж санхүүжилтийн баримт бичгийн иж бүрдэлд хавсаргана" заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох журмын дагуу ажлын комисс байгуулж, хөрөнгийг бүртгэж хүлээж авах албан шаардлага хүргүүлэв.

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Сумын ИТХ-аас ОНХС-ын хөрөнгөөр хэрэгжүүлэхээр баталсан "Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгаа" ажлын хүрээнд иргэн Д.Болдбаатартай Эрдэнэцогт сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагаанд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх" гэрээг байгуулж гэрээний ажлын даалгавар болон гэрээний биелэлтийн тайланд иргэдэд сургалт зохион байгуулаагүй сумын ЗДТГ-ын албан хаагчид ОНХС-ийн нягтлан болон холбогдох төрийн албан хаагчдад сургалт зохион байгуулсан байгаа нь Сангийн сайдын 2021 оны 86 дугаар тушаалаар баталсан "Орон нутгийн хөгжлийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 8 дугаар зүйл 8.9 заалтыг зөрчсөн байна.	1	3000.0					1	3000.0
"04 шугамын шинэчлэл, гэрэлтүүлэг засварын ажил"-ын хүрээнд Ган утас ХХК-тай 19,509,000 төгрөгийн гэрээ байгуулж, гэрээнд заасны дагуу урьдчилгаа 50 хувь болох 10,000,000 төгрөгийг шилжүүлэн гэрэлтүүлгийн ажлыг эхлүүлж нийт ажлын 50 хувийг гүйцэтгэсэн боловч тус ажил гэрээнд заасан хугацаанд дуусаагүй, гэрээг сунгаагүй байгаа нь тус гэрээний 3 дугаар зүйл "гүйцэтгэгч нь тус ажлыг техникийн тодорхойлолт, зураг төсөвт тусгагдсаны дагуу 2024 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдөр хүлээлгэн өгнө" гэснийг хангахгүй байна.	1	9,509.0			1	9,509.0		
Аймгийн ОНХС-аас эрх шилжүүлэн хийгдсэн "Нарны цахилгаан үүсгүүр худалдан авах" ажилд Хашгоёо ХХК-тай 40,000,000 төгрөгийн гэрээ байгуулсан бөгөөд уг ажлыг холбогдох журмын дагуу хүлээн авч, акт үйлдээгүй байгаа нь Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах" журмын 4.10.1.4 дэх заалтыг зөрчсөн байна	1	40,000.0			1	40,000.0		
Дүн	3	52,509.0			2	49,509.0	1	3,000.0

4. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Эрдэнэцогт сумын ОНХС-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ			1					
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ			1					

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.